

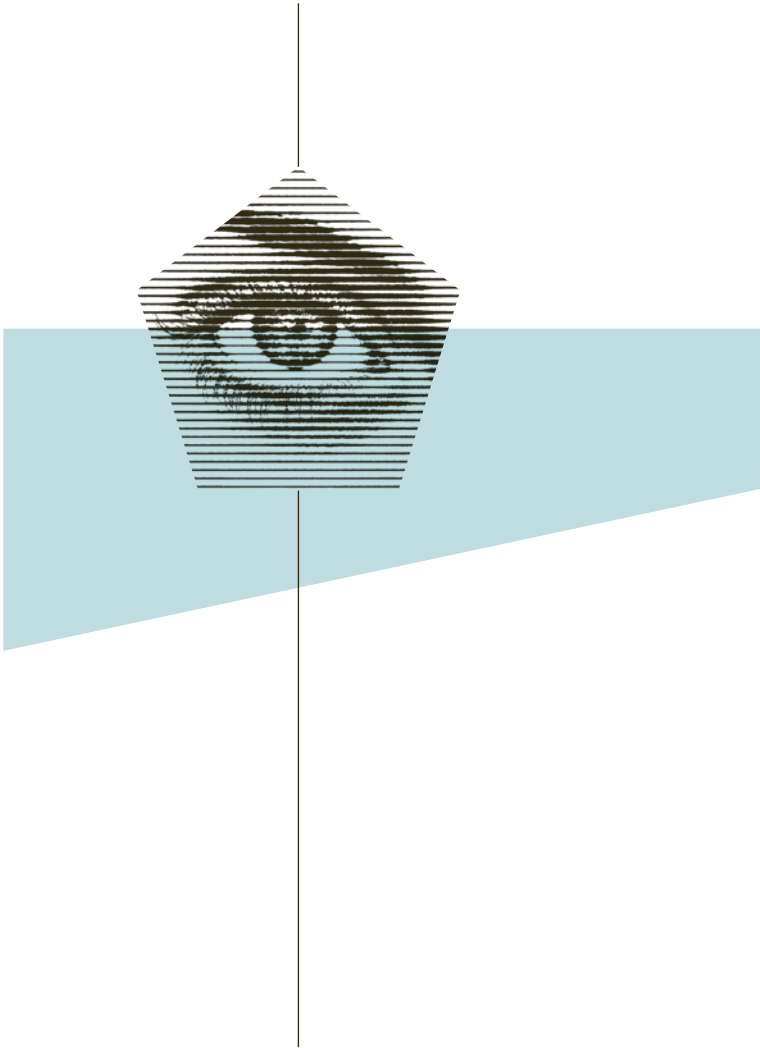
MEZINÁRODNÍ BESTSELLER

OTROK

Anand

Dilvar

DOKOŘÁN

OTROK

Anand
Dilvar

DOKOŘÁN

ANAND DILVAR

OTROK

© Text 2014 by Francisco Javier Angel Real

© 2016 Gruppo Editoriale Uno Srl

Published by Arrangement with Alexian Limited

Translation © Eva Šašková, 2017

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována a rozšiřována jakýmkoli způsobem bez předchozího písemného svolení nakladatele.

Druhé vydání v českém jazyce (první elektronické).

Překlad Eva Šašková.

Odpovědný redaktor Zdeněk Kárník.

Redakce Tereza Kodlová.

Obálka, grafická úprava, sazba a konverze
do elektronické verze Michal Puhač.

Vydalo v roce 2017 nakladatelství Dokořán, s. r. o.,

Holečkova 9, Praha 5, dokoran@dokoran.cz, www.dokoran.cz.

(pdf – 924. publikace, 270. elektronická;

epub – 925. publikace, 271. elektronická;

mobi – 926. publikace, 272. elektronická)

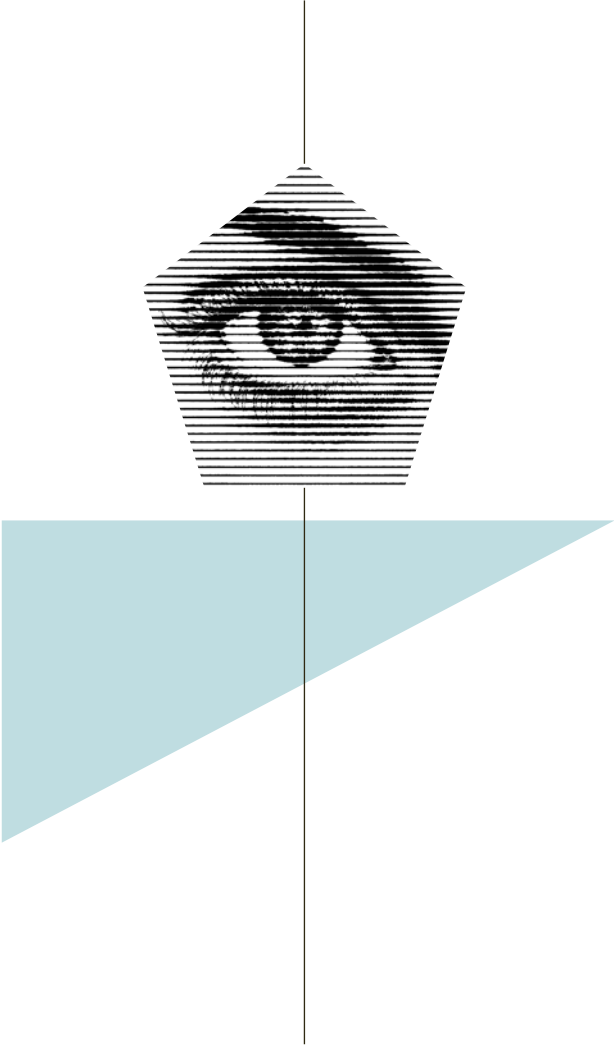
ISBN: 978-80-7363-864-1 (pdf)

ISBN: 978-80-7363-865-8 (epub)

ISBN: 978-80-7363-866-5 (mobi)

OBSAH

Jedna	7
Dva	13
Tři	23
Čtyři	35
Pět	45
Šest	57
Sedm	65
Osm	73
Devět	83
Deset	89
Jedenáct	97
Dvanáct	107
Třináct	111
Čtrnáct	117
Patnáct	123

JEDNA

Když jsem přišel k sobě, hned mi došlo, že něco je špatně. Do očí mě bodalo světlo, nemohl jsem ani zamrkat. Snažil jsem se odvrátit zrak a pohnout pažemi, abych si zakryl oči. Obojí bez úspěchu. Moje tělo bylo zcela paralyzované a projížděla jím taková bolest a chlad, jaké jsem nikdy předtím nezažil. Zkusil jsem zakřičet, abych si přivolal pomoc, ale nic z toho k ničemu nevedlo. Uši mi rval nějaký děsivý zvuk a pusou mi vedlo něco, co mě pánilo v krku. Stačilo pár hodin a má mysl byla zaplavena strašlivou bezmocí. Tu vystřídal strach, když se i přes bolest prodraly do mé mysli nějaké myšlenky...

„Kde to jsem? Co se děje? Jsem mrtvý!“ Kombinace bolesti, šíleného strachu a všech těchto otázek způsobila, že jsem ztratil vědomí.

Díky bohu, protože se to nedalo snést. Když jsem opět přišel k sobě, nevěděl jsem, zda uběhly hodiny či dny. Zůstával jsem nehybný s očima vytřeštěnýma dokořán. Bolest trochu polevila, do očí mě pánilo světlo, ale bylo to o něco snesitelnější. Teprve nyní mi došlo, že ten strašlivý zvuk vyluzuje něco jako dýchání, hluboké a hlasité dýchání... moje nebylo, tím jsem si byl jistý.

Fyzické útrapy se zmírnily, ale přidalo se další utrpení. Byl jsem zmatený a potřeboval jsem co nejrychleji odpovědi: „Jsem mrtvý? Čí je ten dech, který slyším? Co mi to drásá hrdlo?“ Postupně jsem si vybavoval vzpomínky na to, co jsem považoval za včerejšek. Večírek, drinky, hádka s Laurou, Eduardovo naléhání, abych vyzkoušel tu pitomou drogu, o které tvrdil, že je naprosto skvělá.

„Lásko, přestaň už pít, prosím... copak nevidíš, že se takhle zabíjíš?“ křičela na mě Laura. „Copak tohle chceš?“

„Nechci se zabít, chci jen utéct.“

„Utéct od čeho? Jsi blázen.“

„Jo, jsem blázen a ty mi nerozumíš... nikdo mi nerozumí...“

Poslední věc, kterou si vybavuji, je, že jsem si do pusy hodil pár modrých pilulek od Eduarda.

„Ach můj Bože! Konečně se mi to povedlo, skončil jsem to tu. To snad ne! Co se to se mnou děje? Proč se nemůžu hýbat? Proč nemůžu zavřít oči?“

Napadlo mě, že mě ten pitomec otrávil. Teď jsem v pekle a pykám za všechny své hříchy.

Je to daleko horší, než jsem si kdy dokázal představit. Na posmrtný život jsem nikdy nevěřil, ale v tomhle okamžiku jsem jiné vysvětlení nenacházel.

„Ne, Bože, prosím odpusť mi! Dej mi další šanci...“ Zvuk otvírajících se dveří přerušil moje myšlenky. Rozpoznal jsem ženský hlas:

„Ten krám ale dělá kravál!“ poznamenala.

„Jiný nemáme, víš, jak to tady chodí,“ odpověděl jí na to nějaký muž.

„Jak je možné, že máme jen jeden jediný dýchací přístroj?“

„Takhle to prostě je, musíme si poradit co nejlépe s tím, co máme.“

„A co se tomuhle stalo?“

„Tomuhle? Ten to má spočtený. Odkryj ho a podívej se.“

Ucítil jsem, jak mi stahují z obličeje prostěradlo. Spatřil jsem ženu v bílém plášti, která si mě měřila napůl překvapeně, napůl vyděšeně.

„Je při vědomí!“ zajčela. Muž vedle ní se naklonil, aby se na mě podíval.

„Není, takhle se sem dostal. Když ho přivezli na pohotovost, řekli, že měl nehodu. Byl totálně zřetovaný, ale ještě při vědomí. Pořád dokola opakoval: ‚Lauro, Lauro, promiň.‘ Pak upadl do kómatu, pak to dokonce vypadalo i jako *rigor mortis*, vůbec mu nešlo zavřít oči.“

„Ubožák, to měl radši umřít.“

„No hlavně kvůli nám! Teď ho tu musíme udržovat naživu jako nějakou kytku, zabírá tu postel pro jiné a my plýtváme energií.“

„Ale vidí, slyší... cítí?“

„Jasně, že ne, podívej...“

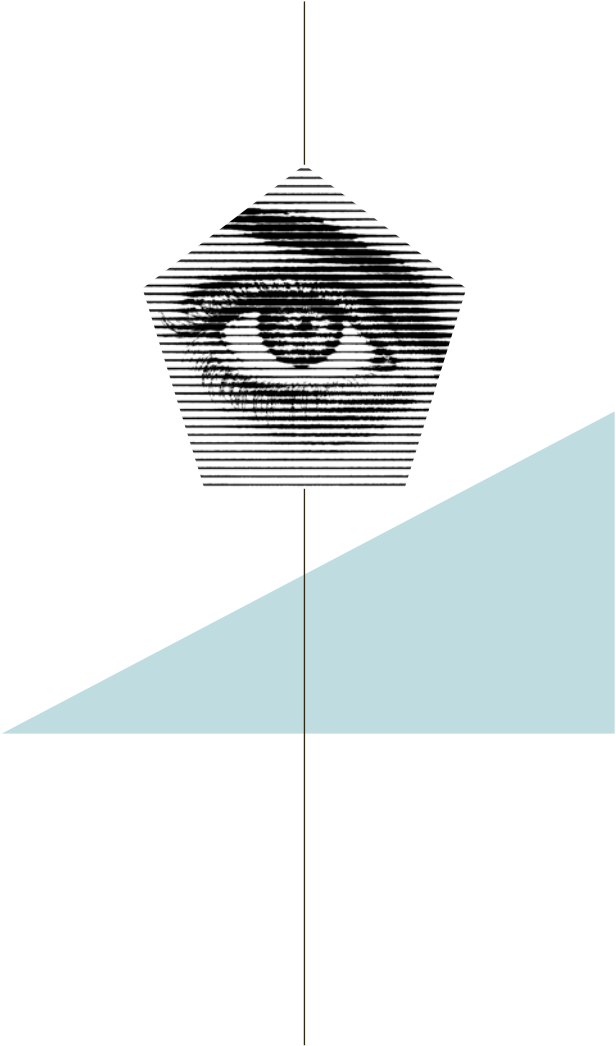
Všiml jsem si, jak u postele pohnul s nějakou trubkou a pak jsem ucítil, že mě něco strašně píchlo do paže.

„Ty blbečku, to bolí...! Já žiju! Jsem při vědomí! Pomoz mi!“ pokusil jsem se na něj zařvat. Neúspěšně.

„Využij toho k výměně kapačky,“ poznamenal muž. „Někdo musí zalít kytky.“

Oba se zasmáli. Měl jsem vztek a byl jsem zoufalý. Muž vyšel z místnosti, žena vyměnila lahvičku, která byla zavěšená u mojí postele, a spěšně odešla. Ale dostalo se mi odpovědí na některé z mých otázek:

„Nehoda? Upadl do kómatu? Lauro, promiň...?
Někdo musí zalít kytky... zalít kytky... kytky.“

DVA

První dny jsem mohl prozkoumat místnost, ve které jsem se nacházel. Vzhledem k tomu, že jsem se nemohl pohnout, zkoumal jsem jen tu část, na kterou jsem dohlédl. Ze stropu visela jak na vlásku rozpadající se zářivka a vypadala, že se už už zřítí. Na pravé straně postele byl umístěn hák se zavěšenou kapačkou, kterou sestra měnila každý den. Trochu víc napravo se nacházela nějaká trubice. Uvnitř stoupal a klesal černý měch. Jeho stoupající a klesající rytmus jsem nyní identifikoval jako „svůj dech“. Po levé straně jsem rozeznával komplikovaný přístroj s několika tlačítky, žárovkami a záznamy. Později jsem se dozvěděl, že má za úkol kontrolovat můj dech, tlukot srdce a výživu, kterou mi vedli sondou přímo do žaludku. Kromě přístroje jsem viděl část okna, což pro mě představovalo hotová muka. Světlo, které jím každé ráno proudilo, mě

bodalo do očí, budilo mě a znamenalo opětovný návrat do pekla, v němž jsem se nacházel. Fyzická bolest se nedala ovšem srovnat s bolestí způsobenou mými vlastními myšlenkami.

Bezmoc, vina, vztek, strach a nemožnost vyjádřit své pocity. To mi přicházelo na mysl a div že jsem se z toho nezbláznil.

Každý den jsem prosil, abych se neprobudil, aby ten přístroj, který mě udržoval při životě, přestal fungovat a skončilo se tak mé utrpení. „Kdo jim dal právo, aby mě tady drželi? K čemu to je? Jsem zpropadená květina, která nemůže vůbec nic!“

Bezmoc se postupně měnila v nenávist. Nenáviděl jsem ty, kteří mě udržovali při životě, nenáviděl jsem život jako takový. Ta sestra měla pravdu, radši jsem měl umřít. A přesto přicházela každý den a s děsem v očích mi měnila kapačku, která mě vyživovala. Přestože se domnívala, že nejsem při vědomí, nikdy mi nepohlédla do očí. Bleskově zkontrolovala hadičky vedoucí od mého těla k přístroji a kvapně odcházela. Když jsem ji viděl přicházet, v duchu jsem ji každý den prosil, aby už s péčí o mě přestala. Co-

pak jí nedocházelo, že mi tímhle udržováním při životě neprokazuje žádnou laskavost?

„Haló! Prosím tě, už toho nech,“ žádal jsem ji v duchu. „Vždyť je ti zatěžko se na mě i jen podívat. Tak už sem nechod’ a prostě mě nech umřít...“

Ale místo toho jsem ji pozoroval, jak mě svou rutinní činností udržuje při životě. Jednou a pak znovu a znovu a znovu. „At’ už to skončí, sakra! Prosím, at’ někdo něco udělá, at’ mi někdo pomůže! Já už nechci žít!“

„*Asi by sis měl zvykat, protože to vypadá, že tu strávíš nějaký ten pátek,*“ zaslechl jsem, jak na mě kdosi promluvil. Ale... V místnosti nikdo nebyl.

„*Dostal ses do pěkné šlamastyky,*“ trval na svém ten zvláštní hlas.

„Kdo jsi? Anděl?“ zeptal jsem se ustrašeně. Nějak mi došlo, že ten hlas nepřichází zvenčí.

„*Cha! Jsi ten největší bezvěrec a teď budeš věřit v Boha a celý jeho andělský chór? Ale no tak.*“

„Ale... Jak můžeš vědět, co si myslím? Zbláznil jsem se snad?“

„*Nejspíš.*“

„Takže ty nejsi skutečný?“

„Podívej, já ti nemůžu říct nic, co bys sám už nevěděl. Možná se pak dozvíš, kdo jsem.“

„Ale... Je Laura v pořádku? Proč se na mě nepřijdou podívat rodiče? Kdy umřu? Je tohle nějaký trest?“

„Ty jsi ale pošetilec. Nevím nic, co nevíš ty sám.“

„V tom případě jsi mi k ničemu.“

„Jestli chceš, půjdu.“

„Ne! Prosím tě, neodcházej.“ V tom okamžiku jsem si vzpomněl, jak Laura vždycky mluvila o duchovních průvodcích, s nimiž si člověk může promluvit, když dostatečně dlouho medituje. Považoval jsem to za báchorky.

„Na mě to působí stejně,“ odpověděl hlas. „Ale to s tím ‚průvodcem‘ se mi líbí.“

„Mohl by snad být duchovní průvodce sarkastický a neurvalý?“

„Podívej, jestli jsem ti nesympatický, odcházím a konec.“

„Ne, neurážej se, já chci jen pochopit, co se děje.“

„Udělal bys lépe, kdyby ses snažil pochopit, co se ti dělo před tím, než jsi udělal tu bloupost.“

„Já jsem chtěl jen utéct a zbavit se problémů.“

„Ha! Tak ty jsi chtěl utéct od problémů a stal se z tebe otrok.“

„Otrok?“

„Přesně tak, nemáš žádnou svobodu, nemůžeš se pohout, nemůžeš se vyjádřit. Co víc, nemůžeš si ani vzít život, kdybys chtěl.“

„A ty jsi sem přišel, abych se cítil ještě hůř,“ odpověděl jsem mu.

„Cože, přišel? Já jsem byl s tebou vždycky, ale problém je, že jsi mi nikdy nechtěl naslouchat. Kromě toho, s tebou nikdo nehne.“

„Co je to za pitomost, že se mnou nikdo nehne? Naši mě dokázali vytočit, sourozenci též, mé partnerky mě zraňovaly a neustále jsem byl zklamán.“

„Podívej, vysvětlím ti to jasněji: Než ses tu octl, byl jsi naprosto svobodný. Nic, ani nikdo tě nemohl ovládat. Cokoliv sis vytyčil, mohl jsi realizovat. Ty sám sis určoval, co se stane s tvým životem.“

„A co to má co dělat s mými city?“

„Klid, nač ten spěch? Po tom všem máme spoustu času. Můžeme přemýšlet a povídat si.“

„Jsi sarkastický.“

„Tak pokračujme. Byl jsi volný, mohl sis myslet, cos chtěl a díky tomu sis mohl vybrat, co chceš cítit.“

„Jak jako, co chci cítit?“

„Tvé city přicházejí jen a jen z tvého vědomí. Funguje to takhle: Myslíš na něco smutného a zesmutníš, myslíš na něco, co tě obtěžuje, a rozčloubíš se. Domníváš se, že ostatní tě mohou zranit, zklamat nebo způsobit, aby ses cítil špatně. Ale do tvé mysli nikdo nemůže vstoupit a donutit tě, aby sis něco myslel. I přesto, že ostatní teď mohou hýbat tvým tělem a dělat si s ním co chtějí, dokonce by mohli i vypnout tento přístroj, který tě udržuje při životě. Ale přes to všechno, svou mysl máš nadále pod kontrolou.“

„Řekl jsi, že mi nemůžeš říct nic, co bych já sám nevěděl.“

„Tak. A to dokazuje, že nejsi takový blupák, za jakého ses pokládal.“

„A zase tu máme urážky.“

„To není žádná urážka, ty sis opravdu myslel, že jsi blupák, a ještě navíc ses považoval za obět'. Když se ti v životě nedařilo, neustále jsi z toho vinil ostatní a okolnosti.“

„To souhlasí. S rodinou, kterou jsem vyfasoval, nebyl život žádné peříčko. Navíc jsem měl smůlu.“

„Ach, chudáčku! Když takhle mluvíš, představuji si tě jako otroka tvé vlastní minulosti, vůle ostatních, okolností a osudu.“

„Co to znamená, že jsem měl kontrolu nad vším, co se dělo? Že jsem snad mohl řídit i ostatní?“

„Ne, to nemohl, ale mohl jsi ovlivnit, jak se budeš cítit. V momentě, kdy čelíš nějaké situaci, jsi to ty, kdo rozhoduje o svých myšlenkách a reakcích.“

„No jasně. A jak jsem asi tak mohl pozitivně reagovat na všechny ty problémy, kterými jsem procházel?“

„Měl jsi možnost vnímat je jako problémy. Ale také jsi je mohl vzít jako překážky, které můžeš zdolat. Mohl jsi je pojmout jako prokletí, ale taky jako výzvu. Kdo jiný, když ne ty, rozhodoval o tvé reakci?“

„Začínáš mě fakt štvát. Takže, jediný zodpovědný, za to, co se teď děje, jsem já?“

„Štveš sám sebe. Navíc, o obviňování tady vůbec nejde. Nicméně, co kdybys mi pověděl, co ti pohnulo rukou, jak jsi tenkrát uhodil Lauru? A když sis naléval jednoho panáka za druhým, tak to tou rukou hýbal kdo? A ty prášky, které tě dovedly až sem, si vzal do ruky kdo?“

Málem jsem puknul. Předpokládám, že vyjádření citů nám slouží jako jistý únikový východ, ale já jsem nemohl ani brečet. Z postřehů „svého průvodce“ jsem zuřil a nejhorší na tom bylo, že měl ve všem pravdu. Naštěstí se stalo něco, co odvedlo moji pozornost: otevřely se dveře a vešla zdravotní sestra. A tentokrát to nebyla ta chladná žena, která mi obvykle vyměňovala kapačku s výživou. Tahle došla k posteli a naklonila se, aby si mě prohlédla. Byla to zelenooká blondýna a zastrkovala si za uši prameny vlasů, které jí soustavně padaly do obličeje. Jak si mě tam tak smutně měřila, mohl jsem přelouskat její jméno na nemocniční vizitce: Naděje.

„Zdravím,“ řekla mi.

V duchu jsem jí odpověděl: „Taky tě zdravím, Naděje.“

„Chudáčku, ty jsi tedy pěkně zřízený.“

„To víš no, život,“ pokračoval jsem v duchu v konverzaci.

Pohládila mě po vlasech a ujistila mě: „Neboj, budu se o tebe starat.“

„Díky moc,“ pomyslel jsem si.

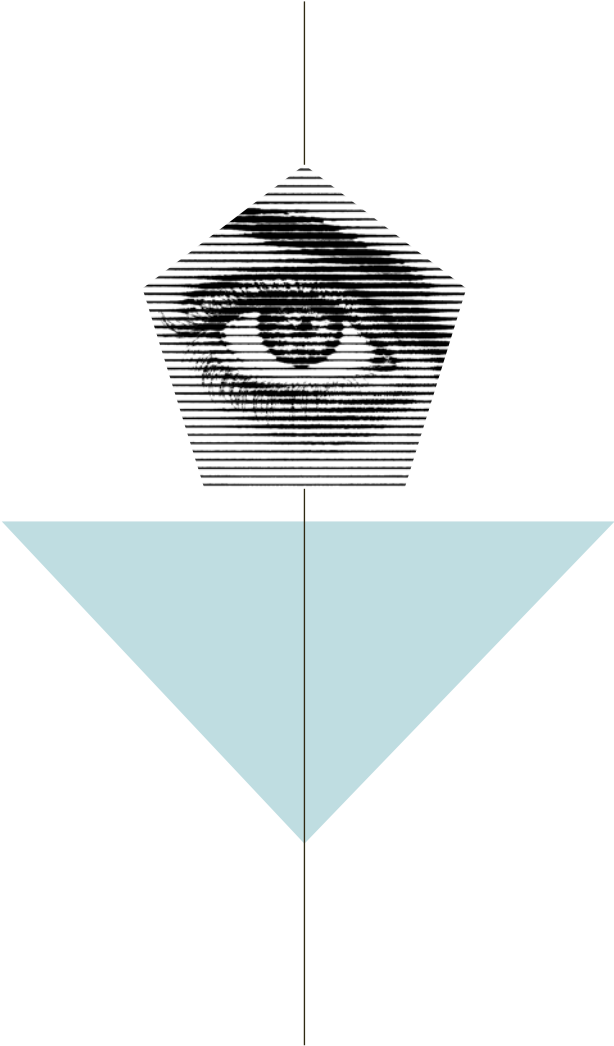
„To ona je anděl, ne já,“ poznamenal můj průvodce. „A navíc je krásná!“

Opatrně mi vyměnila kapačku, načechrála mi polštáře pod hlavou a zkontrolovala přístroje, aby dobře pracovaly.

„Tak zítra,“ rozloučila se, než odešla.

„Na shledanou zítra,“ odvětil jsem jí v duchu.

„Nashle zítra, krásko!!!“ zakřičel v mé hlavě průvodce.

TŘI

Té noci se mi zdál zvláštní sen: Stala se ze mě dřevěná loutka a z nohou, rukou a hlavy mi vedlo několik nití. Různí lidé se střídali u vahadla, aby se mnou mohli hýbat. Viděl jsem rodiče, jednoho učitele, kněze a jednu bývalou přítelkyni. Všichni se smáli tomu, jak se mnou poskakují a nechávají mě tančit. Stavěli mě do směšných pozic a nutili se pivořit jako nějaká opice. V tom snu jsem věděl, že nitě lze snadno přetrhnout, ale radši jsem sebou nechal manipulovat. Bylo jednodušší, aby za mě rozhodovali druzí, než abych zodpovídal sám za sebe. Když je to přestalo bavit, hodili mě na zem. Z té se stala postel a před očima jsem měl zase pokojovou zářivku... Probudil jsem se. Bylo divné spát s očima doširoka otevřenýma. Každou noc mě stálo velké úsilí usnout. Ráno jsem měl zas problém rozeznat, kde končí sny a začíná realita.

Občas mi došlo, že sním, protože jsem se mohl hýbat a nebyl jsem v tomhle příšerném nemocničním pokoji. Snažil jsem se uniknout, jak jen to bylo možné. Přál jsem si, abych se už nikdy nevzbudil. Přesto jsem, den za dnem, znovu spatřoval lampu, strop, stoupající a klesající měch a přístroj, který mě držel v téhle nekonečné noční můře. Otevřely se dveře a vstoupila Naděje. V ruce nesla plastovou nádobu s vodou.

„Dobrý den,“ pozdravila mě. Jako vždy jsem jí v duchu odpověděl.

„Dnes se budeš koupat.“

„Ne, prosím ne, to je děsné!“

Sundala ze mě deku a rozepnula mi nemocniční oděv, který halil moje nahé tělo. Zalila mě vlna bezmoci a studu. Loutka z toho mého snu se stala realitou a ostatní si se mnou mohli dělat, co se jim zlíbilo.

Něco v jejím pohledu mě uklidnilo. Myslím, že ve mně neviděla nahého muže, ale jednoho z těch mnoha pacientů, o které se starala. Namočila houbičku a začala mi umývat obličej...

„Podívej, jak jsi mladý!“

Proč na mě mluvila? Věděla snad, že ji slyším...?
„Kromě toho nejsi ošklivý,“ usmála se plaše a trochu se zarděla.

„Doufám, že nevnímáš, chudáčku.“

„Já vnímám!!!“

„Doufám, že už jsi odešel a je tu jen tvoje tělo.“

„Ne, sakra!!! Já jsem tady, slyším tě, vidím tě.“

„Jestli jsi tam uvnitř, asi se cítíš hodně osamělý.“

Chvíli se zamyslela a po tváři jí stekla slza. „Já jsem taky hodně sama, víš. Můj muž umřel před pár lety,“ pokračovala a rukávem bílé uniformy si sušila slzy.

„Od té doby jsem jak paralyzovaná, plná strachu a nejistot,“ pokračovala v monologu, zatímco mi houbou umývala tělo.

„Nějakým způsobem jsme asi všichni paralyzováni našimi strachy, zatrpklými, starostmi, traumaty...“

„O traumatech mi nic nepovídej, kvůli nim jsem tady,“ napadlo mě.

„Moc bych si přála být statečnější a odvážnější podniknout tolik věcí. Nevím, možná pokračovat ve studiu, najít si jiného partnera, zkrátka, spoustu věcí. Ale nemůžu.“

Dokončila mou očistu. Zatímco mě oblékala, došlo mi, že úplně nejvíc ze všeho postrádám lidský kontakt. Rád bych ji poprosil, at' neodchází a ještě chvíli ke mně promlouvá.

„Musím pokračovat v práci, ale uvidíme se, až ti zase přijdu vyměnit kapačku.“

„Prosím, neodcházej, zůstaň ještě chvíli.“

Ještě jednou mě pohladila po vlasech a chvíli se na mě soucitně zahleděla.

„Tvoje rodina tě určitě hledá a brzy tě navštíví. Dostal ses sem a neměl jsi u sebe žádné doklady. Dokonce ani nevíme, jak se jmenuješ.“

Vyšla z pokoje a jako každý den jsem zůstal sám. Měla pravdu, tam uvnitř se cítím velmi osaměle... a teď vím, že je to moje vina.

„*Cítit se provinile je k ničemu,*“ zaslechl jsem znova průvodcův hlas. Dost mě to potěšilo, protože i když mě jeho řeči rozčilovaly, rozhovorem mi čas „ve vězení mého vlastního těla“ lépe ubíhal.

„Jasně, že je to všechno má vina. Přijímám, že nejsem žádná loutka okolností, a tudíž nesu vinu za vše, co se mi stane... Jen já!“

„Život je plný rozporů. Narodíš se svobodný, ale svou svobodu si musíš hájit a být za ni zodpovědný. Například ty jsi živý, ale zároveň živý nejsi. Lékaři si myslí, že jsi rostlina, ale ty jsi při vědomí. Naděje má naopak veškeré možnosti, aby dělala, co se jí zlíbí, ale cítí se, stejně jako ty, paralyzovaná.“

„Zmínila, že je to kvůli traumatům.“

„Slovo trauma pochází z řečtiny a znamená ‚zranění‘.“

„Ano, to jsem četl v jedné knize psychologie.“

„Jasně, že jsi to četl, kdybys to nečetl, nemohl bych ti to teď říct, ale nepřerušuj mě... To je ten první životní rozpor. Lidská bytost se narodí úplně svobodná, ale zcela závislá. V zásadě, ze všech zvířat vyžaduje od svých rodičů tu největší péči. Dítě ví, že kdyby se o něj rodiče nestarali, zemře! Lásku se tak pro něj stává otázkou života a smrti. Tak, jak dítě postupně roste, nic neumí a... od koho si myslíš, že se naučí vše o životě?“

„Od svých rodičů.“

„Přesně tak. Kdybys přijel na nějakou neznámou planetu a viděl, že všichni obyvatelé se mezi sebou řežou, došel bys k závěru, že je to normální.“

„Jako můj táta. Nešťastník, který nás všechny řezal.“

„*Takže, dítě o sobě samém neví nic a... od koho myslíš, že se něco dozví?*“

„No, pochopitelně také od rodičů.“

„*Je to tak. Dítě věří, že tyhle mocné bytosti, na nichž závisí jeho život, vědí všechno a vždy mají pravdu. Když ti táta říkal: ‚Jsi hlupák a nejsi k ničemu,‘ věřil jsi mu.*“

„Jasně že ne!“

„*A co jsi říkal sám sobě, když jsi udělal nějakou chybu?*“

„Že jsem hlupák.“

„*A co jsi říkal, když jsi zase pil, i když sis předsevzal, že toho necháš?*“

„Že jsem k ničemu.“

„*Přesně tak! Dítě navíc kopíruje přístup svých rodičů k okolí. Pokud si otec myslí, že všichni okolo jsou špatní, dítě si to myslí též. Pokud je jeho matka vždy ustaraná a vystrašená, její dítě je také takové.*“

„A takhle si utahujeme kolem rukou a nohou ty nitě, že ano?“

„*Přesně tak! Takto vznikají naše traumata a zranění. Když jsi byl malý a udělal jsi chybu, táta ti nadával a ubodil tě – ty sis myslel, že jsi špatný, a to tě bolelo víc než rány.*“

Když ti máma řekla, že když se nebudeš bezky chovat, nebude tě mít ráda, nejen že ti ublížila, ale tebe navíc zaplavila úzkost.“

„Takže za všechno můžou oni!“

„Ne, hochu, nebuď naivní. I jim někdo ublížil a oni se pak chovali, jak nejlépe (v rámci svých možností) dovedli. Oni se také učili od svých rodičů a jejich rodiče zase od svých.“

„Úplný bludný kruh.“

„Ale ten se dá prolomit.“

„Ano, ale jak?“

„Tím, že přestaneš pátrat po vinících. Podívej, vina je ve skutečnosti strach, že tě ostatní odmítnou. Ten strach pramení z toho, že když jsi byl malý a tví rodiče tě odmítli, šlo o tvůj život. Oni využívali pocitu viny, aby docílili toho, že se budeš chovat tak, jak oni si myslí, že je to správné. ‚Když nebudeš pěkně jíst, jsi zlobivý kluk.‘ ‚Jestli se nebudeš pěkně chovat, nebudu tě mít rád.‘ ‚Lidi nemají rádi ulhané a drzé děti.‘“

„Ale to fungovalo!“

„Jistěže ano. Vyvolání pocitu viny je výborné k tomu, abys měl nad ostatními kontrolu.“

„Ale bez pocitu provinění by si každý mohl dělat, co se mu zachce, a vzájemně bychom se pozabíjeli.“

„Proto ti říkám, že pocit viny je k ničemu. Lidé se vzájemně zabíjí tím, že se pořád obviňují. Člověk selhal v otázkách zodpovědnosti za sebe sama a obledně své vlastní svobody. Osoba, která dosáhne toho, že se stane sama za sebe zodpovědnou, si uvědomí, že je tvůrcem svého osudu. Takový člověk ví, že s každým rozhodnutím utváří i svou budoucnost. Nicméně stejně tak chápe, že on sám není dokonalý a dělá chyby. Tudiž se neobviňuje, protože když s tím může něco udělat, udělá to. Když s tím naopak nic dělat nemůže, ví, že sebevětší pocity viny nikam nevedou, a navíc se tím nic nezmění.“

„Zatraceně, jako já! Už mlč. K čemu mi to je, že to teď vím? Ležím tu jak loutka a nemůžu ani vyjádřit ten strašný vztek a smutek, které cítím.“

„Ještě stále si můžeš zvolit své myšlenky i city.“

„Fajn, takže teď volím: Zmlkni!!! Volím pocit neštěstí, chci být plný smutku, nenávisti a zloby. Měl jsem svobodu, mohl jsem si dělat, co se mi zlíbilo. Vybral jsem si pití, drogy, a nakonec skončil jako nějaká pitomá kytky, která přemýšlí... Moje dnešní volba je tedy ztráta veškeré naděje... Jediné, co si přeju, je přestat myslet a existovat!“ Tyhle myšlenky mě napadaly, když se najednou otevřely dveře.

„Tak jsem zase tady, mě se jen tak neznavíš,“ pozdravila mě Naděje. Vypadalo to, jako by mi snad četla myšlenky. Došla k posteli a sdělila mi:

„Nesu ti dobré zprávy, vypadá to, že tě tvoji rodiče už našli.“

„Ne, to není možné.“

„Přijdou se na tebe podívat,“ pokračovala a u toho mi vyměňovala kapačku.

„Nebude pro ně lehké vidět tě takto...“

„Sakra. Ne, já nechci, aby přišli.“

„Napadlo mě, že tě trochu upravím.“

Z taštičky vytáhla hřeben a začala mi upravovat vlasy. Už jen to, že se mě dotkla, bylo pro mě uklidňující.

„Proč tohle všechno děláš? Proč se o mě staráš, když mě ani neznáš?“

„Já nejsem moc věřící, víš,“ vyprávěla mi, „ale myslím, že existuje Bůh, který se o nás všechny stará.“

„No jasně, proto taky dovolí, abych byl v tomhle pekle.“

„Netuším, proč se lidem stávají různé věci,“ pokračovala, „ale domnívám se, že Bůh nám pomáhá

skrze nás samé. Proto jsem zdravotní sestra. Představuji si, že pomáhám Bohu starat se o ostatní. Někdy si myslím, že lidi ve svém neštěstí říkají: „Bože můj, proč mi nepomůžeš?“ Ale ve skutečnosti je Bůh v dobrých lidech a pomáhá ostatním.“

Plaše se usmála a mně se zdálo, jako by se v pokoji rozsvítilo.

„Tak, a je to, půjdu, než začnu být ještě směšnější.“

Tentokrát zašla ještě dál: políbila mě na tvář a pak kvapně odešla. Přijdou naši. Můj průvodce měl pravdu, život je plný protikladů, chybí mi a zároveň mám na ně vztek. Tak rád bych viděl mámu, ale vím, že ji bude hodně bolet, když mě uvidí takhle. Kéž bych jim mohl odpustit, kéž by odpustili oni mně. Přijde s nimi Laura? Nastala noc a mě všechny ty myšlenky o odpuštění znavily tak, že jsem usnul.

